

MAY SEEK

HAADKSEN KUTSU

MAX SEECK

HAADKSEN KUTSU

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ

tammi

75 VUOTTA

HELSINKI

© MAX SEECK JA KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2018

ISBN 978-952-04-0154-2

PAINETTU EU:SSA

*»Jos ensimmäisessä näytöksessä seinällä roikkuu ase,
kolmanteen näytökseen mennessä sillä tulee ampua jotakin.
Jos asetta ei aiota käyttää, ei sitä tarvita seinällä.»*

– ANTON TŠEHOV

PROLOGI

»Se uni oli elämäni käännekohta. Se muutti tapani ajatella, muovasi radikaalisti sitä miten suhtauduin itseäni ympäröivään maailmaan. Näin sen lukion toisen luokan keväänä. Kun kaikki oli vielä auki, kun jokainen elämäni koskeva kysymys tuntui niin tärkeältä, että tulevaisuuteni olisi voinut tuhota yksikin väärä valinta», hän sanoo ja on hetken hiljaa. Tulipään sihinä kuulostaa siltä kuin joku rypistäisi kuivuneen vaahteranlehden sormiensa väliin. Sitten hän nojaa kyynärpänsä pöytään ja antaa laiskan katseensa velloa katonrajassa. Tehdessään niin poika näyttää Sistine Madonna-maalauksen pieneltä enkeliltä.

»Unessa oli häät», hän huokaa. »Minun omat hääni. Niitä tanssitiin maalaismaisemissa, suuren pellon laidalle pystytetyssä valkoisessa teltassa. Vieraita oli niin paljon, etten ollut koskaan osannut kuvitellakaan sellaista joukkoa ystäviä, sukulaisia ja kollegoita, hyvin istuvia pukuja, kauniita kampauksia, meikkejä ja juh lamekkoja.

Isäni oli siellä. Siskoni myös. Morsiameni oli mitä kaunein nuori nainen, leveää juliarobertsmaista naurua kehystivät syvät hymykuopat ja viehkeät pisamat. Tummat hiukset vivahtivat punaiseen. En tuntenut häntä. Tietenkään en, sillä tapaisin hänet vasta paljon myöhemmin. Ehkä kaksikymmentäviisivuotiaana. Mahdollisesti vanhempana. Ja se kai olisi pelkästään hyvä asia, sillä eivätkö teinirakkaudet ole melkein aina tuomittuja päätymään?

Omituisinta oli kuitenkin se, etten lähimpiä sukulaisia lukuun ottamatta tuntenut suurinta osaa vieraistamme. Katselin alttarilla seistessäni ja myöhemmin illallisella juhlapukujen merta ja etsin

turhaan tuttuja kasvoja. Kun tuli puheiden vuoro, sama tilanne toistui.

En tunnistanut hymyileviä kasvoja mikrofonin takana enkä itseäni hulvattomista ja liikuttavista tarinoista. Puhujat kertoivat bileistä, poikaporukalla tehdyistä reissuista ja merkillisistä sattumuksista, joita olimme yhdessä kohdanneet. Tarinat olivat niin eläviä ja täynnä nostalgiaa, että saatoin kokea ne uudelleen, vaikken muistanutkaan niitä.

En tuntenut yhtäkään kolmesta bestmanistani. Mieltäni lämmitti kuitenkin se, että he kaikki olivat komeita, samanlaisiin saketteihiin pukeutuneita menestyjiä, joilla oli valkoiset hampaat ja urheilijan vartalo. En tiennyt missä olin heidät tavannut ja kuinka heistä oli tullut parhaita ystäviäni. Mutta oli selvää, että olin tehnyt jotain oikein. Minusta oli vihdoin tullut osa laumaa. Sellaista, jonka parissa otettuja kaverikuvia saattoi ylpeänä esitellä ja jakaa sosiaalisessa mediassa», hän sanoo lähes kaihoisasti ja laskee tyngäksi palaneen savukkeen lepäämään muovisen tuhkakupin hahlolle. Hän voisi yhtä hyvin sammuttaa sen, seuraavan henkosen täytyy maistua pelkästään filterille.

Vedettyään syvään henkeä hän korjaa lysähtänyttä asentoaan ja nojautuu taaksepäin, kirkastunut katse ikään kuin pahoittelee sitä, että tarina on vaarassa luiskahtaa sivuraiteelle.

»Niin. Ja se mainitsemani käännekohta? No tietysti oivallus siitä, etten vielä seitsemäntoistavuotiaana ollut tavannut hääjuhlan vieraita, niitä ihmisiä, joiden kanssa tulisin viettämään myöhemmin alkavan loppuelämäni. Niitä joihin varauksetta luotan. Joiden mielipide merkitsee minulle jotakin. Ymmärrys siitä, ettei minun siinä iässä tarvinnutkaan miellyttää ketään. Ei ainakaan niitä jotka tekivät koulun pihalla parhaansa lannistaakseen minut. Nuolla niiden urpojen persettä, nauraa niiden vitseille, alistua vittuilulle ja tehdä asioita ja valintoja vain sen takia, että miellyttäisin heitä. Unen nähtyäni ymmärsin, ettei yksikään noista apinoista tulisi olemaan minun häissäni. Minun ihmiseni astuisivat elämäni paljon myöhemmin. Ympärilleni rakentuva sosiaalinen verkko määräytyisi sen mukaan kuka minä olen. Eikä toisinpäin», hän sanoo ja

nyökkää muutaman kerran. Seinäkello rasahtaa. Se on tasan kaksi-toista. Heidän kahdenkeskeinen aikansa on päättymässä.

»Sinä et taida paljon puhua?» hän sanoo hetken kuluttua ja hymyilee jälleen. Tupakka on nyt sammunut tuhkakupin reunalle. Hän on tapaamisen aikana polttanut neljä savuketta. Yhden var-tissa, juuri niin kuin vartijat kertoivat.

»Tämä on sinun aikaasi.»

»Voiko aikaa omistaa?»

»Kerro minulle miten uni liittyy tähän kaikkeen?»

»Se paljastaa pelkuruuteni.»

»Millä tavoin?»

»Se avasi silmäni. Hetken se auttoi minua jaksamaan. Mutta ongelma on siinä, että samalla se asetti riman todella korkealle. Tiedätkö, se pätee ihan kaikkeen. Kun lähdet nollasta ja haluat sataan, sinun on jossain vaiheessa pakko todeta päässeesi ensin viiteenkymmeneen. Huomataksesi että suuntasi on oikea. Että menet eteenpäin. Että et ole ponnistellut turhaan.»

»Et tuntenut päässeesi viiteenkymmeneen?»

»En edes kymmeneen.»

»Mitä tarkoitat pelkuruudella?»

»En halunnut kokeilla onneani. Haluan uskoa, että ne häät olisi joskus tanssittu.»

»Nyt se jää arvoitukseksi.»

»Nimenomaan, komisario. Siksi minä ammuin ne ihmiset.»

O S A I

1

Palermo, Sisilia

Heinäkuu 2014

Antonio Franzo avasi painavat silmäluomensa ja katsoi taivaalla porottavaan kirkkaanvalkoiseen aurinkoon. Pilvetön avaruus näytti sen ympärillä miltei turkoosilta, aivan kuten talojen välissä avautuvan laguunin läpikuultava vesi, jossa pastellisävyiset puuveeneet kelluivat kuin lumpeenlehdet.

Hän haukotteli autuaan avoimesti. Juuri nyt ei ollut mitään syytä vaikuttaa skarpilta tai valppaalta. Kukaan ei katsonut eikä arvioinut. Aikaa oli kulunut niin paljon, että riskit olivat jo verrattain olemattomat.

»*Caffé?*» Paolina kysyi lopulta. Nainen oli seisahtunut hänen taakseen jo hetkeä aikaisemmin. Antonio tarttui siroihiin sormiin, jotka tämä oli laskenut hänen olkapäälleen, ja nyökkäsi hymyillen.

»*Sí, moi caro.*»

Antonio tunsi kevyen ilmavirran niskassaan, kun ohut kangasverho heilahti Paolinan astuessa parvekkeelta takaisin asuntoon. Kattotuulettimen lavat halkoivat humisten sen tukahduttavaa ilmaa.

Antonio vieritti katsettaan satama-altaassa, jonka kapeilla laitureilla kuljeksi kalastajia ja meren antimia veneistä maihin kantavia kauppiaita ja ravintoloitsijoita. Tehonsa puolesta lähinnä sauvasekoittimiin verrattavissa olevat perämoottorit pulputtivat uneliaasti, ja niiden yli kantautui miesten huudahduksia ja vanhan

naisen remakka nauru. Kauempana laguunin itäpuolella kohosi komea aallonmurtaaja, jota matalat aallot nuolivat laiskasti.

Antonio kuuli kuinka Paolina kieritti mutteripannun kannen auki, ripotteli sen pohjalle hienoksi jauhettua espressoa ja sytytti rytmikkäästi naksahtelevan kaasuhellan. Sitten nainen alkoi laulaa. Niin hiljaa että kaasuliekin humina miltei peitti alleen ujon mutta kristallisen äänen. *Mi votu e mi rivotu suspirannu. Käännyn taas huokaisten.* Surumielinen ja kaunis melodia. Sisiliaa parhaimmillaan.

Antonio oli oppinut rakastamaan näitä pieniä kotoisia ääniä ja tuoksuja. Ne saivat hänen mielensä rauhoittumaan. Hän oli aina vihannut yllätyksiä, mutta viimeisen vuoden aikana hän oli suorastaan ruvennut pelkäämään niitä ja pitämään päivästä toiseen samanlaisina toistuvista rutiineista. Ne olivat merkki siitä, että kaikki oli hyvin. Antonio katseli kuinka väljään valkoiseen mekkoon sonnustautunut vanha nainen löntysti kohti leipäkauppaa.

Antonion oli ollut alun perin tarkoitus matkustaa paljon kauemmas. Mutta lopulta kyse ei ollut ollut vain siitä, missä oli turvallisinta piileskellä. Antonion oli päästävä osaksi maailmaa, jossa hän tuntisi itsensä hyödylliseksi. Hän ei halunnut paeta Argentiinan metsiin kuin joku Nürnbergiä välttelevä vanha natsi. Se olisi tiennyt pomminvarmasti alkoholismia, hulluutta ja yksinäistä kuolemaa.

Hän oli sen sijaan valinnut paikan, joka oli sopivasti tuttu ja samalla sopivasti vieras, jossa ihmiset olivat uusia mutta kieli ja kulttuuri tarpeeksi lähellä niitä joihin hän oli kasvanut. Palermossa ihmiset pitivät huolen omista asioistaan niin kauan kuin ei tekemisillään tai ulkonäöllään herättänyt liikaa huomiota. Yllättäen myös rehellinen työ kalatukussa maistui taivaalliselta, vaikka Antonio oli viime kuukausien aikana kartoittanut muitakin mahdollisuuksia. Mikään ei ollut lopullista ja ehkä juuri siksi kaikki tuntui niin oikealta. Ja sitten oli tietysti Paolina, jonka olemassaolo oli suorastaan ihme. Oli uskomatonta, että Antonio oli viimein löytänyt rinnalleen naisen, josta todella välitti. Aiempi elämäntyyl ei ollut koskaan luonut otollista maaperää pysyville suhteille.

Räsähdys. Jokin posliininen särkyi keittiössä ja Antonio tajusi että Paolinan laulu oli tauonnut. Hän avasi silmänsä ja kuunteli. Hän oli kuullut sen kymmeniä kertoja, eikä se ollut koskaan aiemmin katkennut kuin seinään. Ja mikä omituisinta, keittiöstä ei kantautunut päivittelyä, eikä rikkalapion kahinaa. Hän käänsi katseensa hitaasti kohti ilmapirrassa lepattavaa verhoa, kuuli kaasu-*suliekin* kohinan ja näki tuulettimen lapojen levottoman varjon. *Paolina.* Hänen huulensa muodostivat naisen nimen, mutta sanat jäivät tarkoituksella kurkkuun.

Antonio tunsu pulssinsa kiihtyvän. Hän laske jalkapohjansa parvekkeen kiviselle lattialle ja nousi hitaasti seisomaan. *Olisiko hänen paettava?* Hän tarttui oikealla kädellään korkeaan kaiteeseen ja katsoi alas. Hänen olisi mahdollista pudottautua turvallisesti alakerran parvekkeelle, josta matka jatkuisi helposti kadulle asti. Mutta jos hänet todella oli löydetty – siinä tapauksessa häntä osattaisiin odottaa myös kadulla.

Paolina. Suu toisti nimen lähes äänettä. *Hän ei voisi jättää Paolinaa pulaan.*

Hän veti henkeä kuin valmistautuen pitkään sukellukseen ja ujutti sormensa verhojen väliin. Pakeneminen olisi kenties ollut järkevin vaihtoehto, mutta hän oli kyllästynyt piileskelemään. Hän oli valmis kohtaamaan saalistajansa.

»Paolina», hän sanoi nyt ensimmäistä kertaa ääneen. Huoneessa avautuva asetelma ei itsessään yllättänyt. Antonio oli saattanut kuvitella sen sillä sekunnilla, kun naisen hyräily oli loppunut. Hiljaa paikoillaan seisovat miehet, veitsi tiukasti Paolinan kurkkua vasten. Gangsterit odottamassa että hän astuisi huoneeseen ja tekisi siirtonsa.

Mutta jokin kuvassa ei täsmännyt: nämä roistot eivät olleet täällä hänen vuokseen. Eivät todella, sillä kaikesta näki etteivät huoneeseen tunkeutuneet miehet olleet ammattilaisia. Vaan kaksi umpisurkeaa ja epätoivoista, hermostuneesti läähättävää ja likaista elukkaa. Määrätietoisuuden sijaan miesten silmistä paistoi tyhjiys. Nälkä, eläimellinen himo ja helvetinmoiset vieroitusoireet. Huumeriippuvaisia muukalaisia, jotka olivat valmiita tekemään

mitä tahansa selvitäkseen eteenpäin matkallaan kohti vehreämpiä laidunmaita. Millä helvetin todennäköisyydellä he olivat valinneet juuri heidän asuntonsa?

»*Naqud! Naqud! Money*», parrakas mies irvisti, painoi keittiöveitsen terän yhä tiukemmin Paolinan kurkulle ja veti tämän päätä hiuksista taaksepäin. Antonio vastasi Paolinan katseen ja nyökkäsi tavalla, jonka toivoi rauhoittavan naista, vaikka tunsu kiihtyvän pulssinsa tärisyttävän ruumistaan. Olisi päästävä lähemmäs ilman että elukoiden onnistuisi vahingoittaa Paolinaa. Tyhvät kusipäät eivät tieneet, kenen ovesta olivat juuri marssi-neet sisään.

»*Money!*» toinen miehistä kivahti nyt aiempaa päättäväisemmin. Sitten hän kääntyi Paolinaa pitelevän toverinsa puoleen ja lasket-teli jotakin kovaan ääneen arabiaksi. Lian tahrimille kasvoille syttyi oivalluksesta kielivä hymy. Näлкäinen virne, josta ei voinut erehtyä. Veistä pitelevä mies paljasti suorat hampaansa, vei kätensä Paoli-nan hameen alle ja päästi räkäisen, rahisevan nauruntapaisen katse Antonioon suunnattuna. Raivo ryöpsähti kehon läpi. *Nyt sinä kusipää teit viimeisen virheesi...* Hän otti nopean askeleen eteen-päin mutta pysähtyi samassa. Ovella seisovan miehen taskusta oli ilmestynyt pistooli. James Bondeista tuttu Walter PPK. Epä-todennäköinen ase tuollaiselle koiralle. *Liian epätodennäköinen.* Antonio syöksähti uudelleen liikkeelle ja lähestyi ripein askelin pistoolimiestä. Mies huusi jotakin mutta tuntui menettävän auk-toriteettiaan Antonion jokaisella askeleella. Ase valahti miehen kädestä tämän ottaessa hätääntyneen taka-askeleen ja törmätessä vasten hetkeä aikaisemmin sulkemaansa ulko-ovea. Huoneessa kajahti pelokas parkaisu. Silmänräpäys myöhemmin Antonion jämäkkä potku iskeytyi narkkarin polveen ja kuului räsähdys kun lumpio pirstoutui palasiksi pitkien kangashousujen sisällä. Mies rojahti lattialle.

»Tyhmä kusipää», Antonio mutisi ja nosti pistoolin lattialta kivusta kirkuvan miehen vierestä. Muovinen jäljitelmä, aivan kuten hän oli arvellut. Mikä tahansa muu malli olisi saattanut hyvinkin mennä läpi.

»*Tawaquf! Stop there!*» parrakas mies karjaisi sylki roiskuen ja tuuppi Paolinaa edellään kohti parvekettä. Toisin kuin ase, veitsi epäilemättä oli aito. Ja taatusti terävä.

Antonio vilkaisi ovensuussa makaavaa miestä, joka oli purskahtanut vuolaaseen itkuun. Sitten hän suuntasi katseensa tyttöä riepottelevaan hörhöön, pudisti päätään ja nosti kätensä ilmaan.

»*You let her go. I let you go. I promise*», hän sanoi ja viittoi sormillaan vapauttamaan naisen.

»*Money!*» mies sanoi ja puristi hampaansa yhteen. »*Money, you fuck. Or I will cut your bitch.*»

Antonio näki kuinka veitsen terä upposi Paolinan kaulaan ja ohut verivana alkoi valua pitkin teräksen pintaa. *Jumalauta. Annoin sinulle mahdollisuuden lähteä täältä elävänä, saatanan kusipäänarkkari.* Paolinan ruskeat silmät punersivat itkemisestä. Kyyneleet juoksivat hänen kauniilla poskipäillään. Verivana oli nyt saavuttanut valkoisen paidan kauluksen, joka värjäytyi punaiseksi puistattavan nopeasti.

»*Okay. You win*», Antonio sanoi ja levitti kätensä sovittelevasti. Sitten hän tarttui keittiön pöydän alla olevaan tuoliin ja veti sen keittotason eteen.

»*I have money. Naqud*», Antonio sanoi rauhallisesti. Huoneen täyttivät parrakkaan miehen raskas hengitys, Paolinan nyyhkytys sekä jalkapuoleksi telotun tunkeutujan lohduton vaikerrus. Antonio nousi tuolille ja kurotti kaapin päältä kangaspussin. Partasuun hikisille kasvoille syttyi riemukas hymy, ja hän puristi Paolinaa tiukemmin itseään vasten.

»*Give it.*»

»*See? Here. Money*», Antonio sanoi avatessaan pussin nyörejä. Sitten hän kääntyi ympäri. Kuului pamaus ja partasuun vasen poski ja korva räjähtivät kappaleiksi. Salamannopeasti tähdätty laukaus ei ollut osunut keskelle päätä, kuten Antonio oli tarkoittanut. Veitsi kuitenkin tippui pystyyn lattialle ja Paolinan onnistui riuhtaista itsensä irti haavoittuneen tunkeilijan syleilystä. Kuului toinen laukaus ja naisen kirkaisu. Mies piteli verta pursuavaa vatsaansa ja pudottaui polvilleen lattialle.

»Annoin mahdollisuuden lähteä täältä hengissä», Antonio sanoi ja tähtäsi miestä otsaan. Tyhjiin, sieluttomiin silmiin syttyi valonpilkahdus kun ne anoivat armoa. Ohikiitävän hetken Antonio harkitsi ratkaisuaan. Mikään ei ollut enää niin yksinkertaista. Hän oli päässyt kiinni tavalliseen elämään, ja jokainen potku ja aseenslaukaus kuljettaisi häntä siitä pois päin. *Fuck it. Liian myöhäistä.* Liipaisinsormi koukistui jälleen ja ilmoille kantautui pamaus. Paolina kirkaisi kauhusta. Ase siirtyi osoittamaan kohti ovea ja aukesi viimeisen kerran. Hetken huoneessa oli aivan hiljaista. Sitten Antonio laskeutui tuolilta ja syöksyi Paolinan luo.

»Kaikki on nyt hyvin. Sinulla ei ole hätää, rakas. Kiedotaan siihen märkä pyyhe.»

»*Polizia*», Paolina nyyhkytti. Hänen katseensa oli nauliintunut verilammikossa makaavaan mieheen.

»*No. No... Nessuna polizia, amore mio*», Antonio sanoi ja tarttui naista hellästi poskista. Kohdatessaan tämän lasittuneet silmät hän tiesi kuitenkin heti, että paluuta ei olisi. Raja oli ylitetty.

»*No, Paolina... Nessuna polizia, Paolina*», Antonio kuiskasi uudelleen mutta tunsipaalan nousevan kurkkuunsa. Oli liian myöhäistä. Välikohtaus oli pakottanut hänet riisumaan valepukunsa. Paolinan kauniille kasvoille noussut lohduuton ilme kertoi väistämättömän. Nainen tulisi tekemään sen mikä hänen maailmassaan oli oikein. Hälyttämään *Polizian*. Antonion olisi jälleen jatkettava matkaansa.

2

Espoo

Elokuu 2014

Hetken tuntui kuin juna olisi ajanut hänen ylitseen. Silmäluomet painoivat tonnin ja takaraivossa velloi kolkko särky. Daniel Kuisma nousi istumaan sohvan laidalle ja haroi hiuksiaan, yritti löytää selitystä sille, miksi heräsi kotisohvaltaan krapulaisempana kuin aikoihin, täysissä pukeissa. Keittiöstä kantautui tuttua rousketta, koira oli jollain ilveellä tarjoillut itselleen aamiaista.

»Huomenta», naisen ääni kuului keittiön ja olohuoneen välisestä oviaukosta. Daniel kohotti katseensa mutta puristi silmänsä nopeasti kiinni. Tuntui siltä kuin olisi katsonut suoraan aurinkoon.

»Huomenta», hän mutisi ja painoi päänsä takaisin tyynyyn. Illan tapahtumat palasivat hänen mieleensä lyhyinä katkelmina.

»En sitten pyytänyt sinua nukkumaan sohvalla. Tiedoksi vain.»

»Etkö?» Daniel haukotteli ja yritti selvittää kuivaa kurkkuaan köhimällä.

»Haluatko kahvia?»

»En... Miten tuo eilinen...»

»Lähti niin lapasesta?» nainen jatkoi hymyillen, asteli pitkässä yöpaidassaan sohvan luo ja istahti Danielin viereen. »Siitä mikä alkoi jään murtamisena, tulikin yhtäkkiä aika hauskaa.»

»Liian hauskaa. Helvetin tequila.»

»Sanos muuta», nainen sanoi ja laski kätensä Danielin reidelle. Käsi tuntui lämpimältä ohutta housukangasta vasten. Daniel sulki

silmänsä ja kävi mielessään läpi edellisen illan tapahtumia. Hän oli iltapäivällä leikannut etupihan nurmikkoa, kun talon eteen oli pysähtynyt taksi. Yllätys oli muuttunut ensin hämmennykseksi, sitten kiukuksi. Daniel oli käskenyt naista painumaan matkoihinsa. Mutta jollain ilveellä nainen oli saanut keskustelun viriämään ja pitänyt sitä yllä ensin etupihalla, sitten sisällä talossa ja myöhemmin ravintolassa.

»Oli kiva jutella eilen. Kiitos, että kuuntelit», nainen tokaisi raukealla äänellä ja taputti kädellään Danielin polvea. Tutuksi tullut ele, jonka perimmäinen tarkoitus ei ollut osoittaa hellyyttä vaan hallita. Se oli vain yksi temppu taikurin pohjattomassa laatikossa. Silkkää narutusta.

Naisessa oli kuitenkin myös jotakin hyvin erityistä, jotakin mikä teki kaiken tekopyhyden ja manipuloinnin sietämiseksi. Hän oli ikään kuin showpainiesitys, josta saattoi nauttia sen ilmeisestä teatraalisuudesta huolimatta.

Johonkin oli kuitenkin vedettävä raja. Hänen oli lakattava toimimasta kuin nyrkkeilijä, joka otti lisää iskuja vastaan, vaikka kehän nurkassa karjuva omanarvontunto käski nostamaan suojauksen.

»Jenny, minä en tiedä...»

»Hysh. Ei sinun tarvitsekaan tietää. En tullut tänne ihmeiden toivossa. En edes nopeiden ratkaisujen», nainen sanoi ja silitti Danielin hiuksia. Suoraan pelikirjasta. Aivan saatanan läpinäkyvää. Mutta samalla jollain kieroutuneella tavalla imartelevaa. Sitä paitsi Jenny oli yhä musertavan viehättävä, erityisesti kotoisassa pöllökuvioisessa yöpaidassaan, jonka hän oli mitä luultavimmin kaivanut yläkerran vaatekaapista. Siellä ne olivat, kaikki naisen jättämät tavarat yhä omalla paikallaan.

»Kiitos tuhannesti, että suostuit keskustelemaan kanssani. Sitä jotenkin ajattelee, että... Sitä luulee haluavansa jotakin», nainen sanoi, oli pitkään hiljaa ja tiristi sitten ensimmäisen, lähes huomaamattoman kyyneleen. Daniel tiesi murheen ja epävarmuuden olevan aitoa, mutta paikka ja aika olivat tarkoin valittuja. Jenny ei ikimaailmassa olisi tuhlannut tunteenpurkaustaan nukkuvaan Danieliin. Nainen ei ollut tunnekylmä teeskentelijä vaan pikem-

minkin todellisia elementtejä omaan agendaansa sovittava mainosihminen.

Nyt Jenny nosti katseensa lattiasta ja katsoi Danielia suoraan silmiin. Pitkien keskustelujen yksityiskohdat palasivat Danielin mieleen pala palalta, ja oli selvää ettei Jenny ollut purkanut matkatavaroitaan sinne missä ne nyt odottivatkaan. Nainen oli varovaisesta lähestymisestään huolimatta selvästi varsin optimistinen omien mahdollisuuksiensa suhteen. Ärsyttävän optimistinen. Ja ehkä syystä. Tunteet olivat yhä olemassa ja paskat muistot liian helposti pois pyyhittävässä. Ja juuri nyt, krapulaisena ja nuutuneena, hän todella paloi halusta riisua Jennyn yöpaidan, suudella hänen pieniä kiinteitä rintojaan ja harrastaa erinomaista seksiä ennen kuin laskisi hänet jatkamaan matkaansa. Edellisestä kerrasta naisen kanssa – ei vain Jennyn vaan naisen ylipäänsä – oli aivan liian pitkä aika. Mutta hän tiesi myös, että antautumalla halulleen hän antaisi Jennylle vipuvarrtta. Daniel oli onnistunut välttämään houkutuksen yöllä humalassa ja hän onnistuisi välttämään sen myös nyt.

»Onko sinulla jokin paikka mihin mennä?» Daniel kysäisi lopulta eikä yllätyksekseen havainnut naisen kasvoilla viitteitä pettymyksestä. Jenny pelasi peliä paljon pitkäjänteisemmin kuin hän oli olettanut. Vanha kettu.

»Älä siitä huoli», hän vastasi hymyillen ja pyyhkäisi kyyneleen silmäkulmastaan. Sitten hän huokaisi naurahtaen ikään kuin osoittaakseen, että piti tilannetta pikemminkin huvittavana kuin dramaattisena, ja nousi seisomaan. Frank tallusti keittiöstä häntä heiluena ja puski itsensä Danielin rapsutettavaksi.

»Vaihdan vain vaatteet ja häivyn sitten.»

»Jenny», Daniel sanoi samalla kun Frank hyppäsi hänen viereensä sohvalle. »En muista mitä kaikkea eilen puhuimme. Mutta muistaakseni et kertonut, mikä sai sinut palaamaan takaisin...»

»Maitojunalla?»

»Minä en puhunut maitojunasta.»

»Kerroinhan», Jenny hymyili. »Tajusin tehneeni virheen.»

»Sinä siis päätit lähteä koska halusit takaisin?»

»Niin, Daniel. Tässä on paljon pureskeltavaa. Mieti rauhassa. Vaihdan vain vaatteet ja painun hotelliin», Jenny sanoi ja pysähtyi sitten portaiden luo. »Ja hei, onneksi olkoon vielä kerran.»

»Mistä?»

»Vapauttavasta oikeuden päätöksestä», nainen hymyili ja katosi yläkertaan.

3

Daniel katseli ovensuussa kuinka taksi katosi liikenneympyrästä pensasaitojen taakse. Hän kaivoi farkkujensa taskusta ryppyisen Al Capone -askin ja noukki suuhunsa taittuneen sikarinpuolikkaan. Hän sytytti sen ja nosti kätensä tervehdykseksi naapurin miehelle, joka venytteli juoksutamineissa talonsa edessä.

Nikotiinin johtama myrkkujen orkesteri täytti keuhkot, mutta krapula teki siitä nauttimisen vaikeaksi. Daniel istahti yhdelle pation terassituoleista. Katsellessaan edessään avautuvaa kaunista elokuista sunnuntaiaamupäivää espoolaisessa pientalolähiössä hän tunsi itsensä miltei tyytyväiseksi mutta tiesi samalla että ennemmin tai myöhemmin ahdistus nostaisi jälleen päätään. Kuukaudet vankilassa olivat olleet kamalia, mutta vapautuminen ei siitä huolimatta tuntunut palkinnolta. Fyysisen väkivallan uhka oli väistynyt, mutta tilalle olivat tulleet vanhat demonit sinnikkäämpinä kuin aikoihin. Krapulassa ne saivat terävämmät hampaat ja isommat lihakset. Niiden huuto oli kovempaa. Siksi Daniel joi itsensä humalaan hyvin harvoin.

Ja nyt Jenny oli tullut takaisin. Kutsumatta. Juuri kun Daniel oli ehtinyt unohtaa hänet kokonaan. Tai oppinut ainakin olemaan ajattelematta häntä. Daniel vilkaisi kelloaan ja sulki silmänsä. Hän pysyisi suunnitelmassaan, vaikka yllätyskankkunen tekisi vierailusta ahdistavan.

Daniel silmäili valtavista kivistä kasattua Espoon tuomiokirkkoa, joka säteili ympärilleen keskiaikaista romantiikkaa, ja veti hihnassa kulkevaa koiraä lähemmäs itseään, ettei se saisi päähänsä virtsata kenenkään viimeiselle leposijalle.

Hiekkatie vaihtui kapeampaan, polku kulki hautakivien välissä. Kirkon kellot kumahtivat soimaan, alkamassa oli varmaankin sunnuntaimessu tai jokin sen tapainen. Daniel ei ollut uskonnollinen ihminen, seurakunnan tavat ja rutiinit eivät olleet hänelle tuttuja. Kyse ei varsinaisesti ollut siitä, että Daniel olisi ollut vakaumusellinen ateisti. Pikemminkin hän oli agnostikko: hän ei uskonut jumalaan muttei myöskään ollut uskomatta.

Daniel pysähtyi tutun haudan eteen ja huokaisi. Hän oli monta kertaa miettinyt, miksi haudoilla vierailivat myös ne, jotka eivät uskoneet kuolemanjälkeiseen elämään. Ne jotka olivat mielessään hyväksyneet sen, ettei mitään jälleennäkemistä ollut luvassa, ettei haudalla puhumisesta ollut hyötyä. Se oli korkeintaan terapiaa. Mahdollisesti hyvin tehokasta sellaista.

Daniel katsoi edessään seisovaa hautakiveä.

»Olen ihan helvetin pahoillani», hän sanoi. Frank katsahti häneen huolestuneesti ja istui sitten nojaamaan housunlahjetta vasten. Daniel vilkaisi ympärilleen varmistaakseen ettei lähistöllä näkynyt ketään.

»Jos olisin tiennyt...» Daniel nielaisi ja veti sieraimensa täyteen tuoreiden kukkien tuoksua. »Mutta kun en tiennyt.»

Hän tunsi vihlovan piston rinnassaan. Paine tykytti silmäkulmassa. Hän painoi etusormella ja peukalolla nenänvarttaan. Hän ei itkisi. Ei keskellä kirkasta päivää. Öisin tilanne oli toinen. Silloin todellinen, hallitsematon tuska vyöryi hänen ylitseen unissa. Sen sijaan paniikkikohtaukset, jotka iskivät odottamatta kuin ukonilma poutasäässä olivat kaikeksi onneksi vähentyneet. Se oli vaatinut kovaa työtä ja uusia työkaluja, kuten vuorovaikutteista terapiaa ja itseensä tutustumista. Ja ennen kaikkea uudenlaista suhtautumista elämään ja sen mukanaan tuomiin vastoinkäymisiin.

Daniel pyöräytti koiran hihnan sormiensa ympäri ja vei kukat nenänsä eteen.

»Otin Frankin mukaan», Daniel sanoi tietämättä miksi. Oli vaikea keksiä mitään sanottavaa. Hän tunsi itsensä typeräksi ja odottamattoman surulliseksi, asiaa ei varmasti auttanut krapulan aiheuttama serotoniinitasojen lasku.

Murheellisessa hetkessä oli jotakin hyvin tuttua. Mieleen tulvivat muistot syksyisestä päivästä vesimassoja halkovalla aallonmurta-jalla. He olivat Augustan kanssa seisseet sen harjalla rakastuneina, pidellen toisiaan lujasti kädestä kun Adrianmereltä nouseva tuuli oli riepotellut heidän vaatteitaan. Ja sen karkeille kiville hän oli myöhemmin sirotellut nuoren vaimonsa tuhkat. Istunut yksin uurna kainalossaan kuunnellen lakkaamatta pauhaavaa ja iltaa kohti mustuvaa merta, pohdiskellen elämän haurautta ja epä- oikeudenmukaisuutta.

Augusta oli viety häneltä liian aikaisin. Sotilaat olivat raiskanneet hänet ja niin tehdessään paitsi ruhjoneet pahoin hänen ruumistaan, myös kovertaneet tyhjäksi hänen sielunsa. Nähdessään Augustan viimeisen kerran Daniel oli tiennyt sisimmässään, ettei nainen tulisi selviämään. Liekki rakkaan ihmisen silmissä oli kadonnut jo kauan ennen kuin tämän sydän lopulta lakkasi lyömästä.

Daniel kyykistyi ja laski pienen kukkapuskan maahan hauta- kiven eteen kahden kynttilän väliin. Hetken hän tuijotti kiveä. Tuntui omituiselta nähdä siinä oma nimensä, ikään kuin matkaisi tulevaisuuteen ja katselisi omaa hautaansa jonkun muun silmin. *Severi Daniel Kuisma, 1948–2014.*

Daniel nousi seisomaan. Oli ironista, että vasta isän itsemurha sai hänet näkemään asian. Ensimmäistä kertaa hänen elämänsä aikana. Isä oli osannut peittää ongelmansa taitavasti. Heillä oli sit- tenkin ollut jotakin yhteistä.

Kello käy. Pystyykö kukaan estämään helvetin portteja aukeamasta?

Zagrebilaisesta kerrostalosta löytyy neljä teloitettua ruumista. Surma-asunto on Britannian valtion omistuksessa, mutta kukaan ei tunnu tietävän mitään sen asukkaista.

Puolustusvoimain erityisasiantuntija Daniel Kuisma on juuri saanut vapauttavan tuomion sotarikosoikeudenkäynnissä, kun hänen luokseen ilmestyy odottamaton vieras. Daniel on luullut jättäneensä vihdoin taakseen yli kahdenkymmenen vuoden takaiset tapahtumat Balkanilla, mutta vieras kertoo hänelle jotain, mikä saa hänet hyppäämään empimättä Zagreb-koneeseen. Vaarassa on kenties tuhansien ihmisten henki.

Haadeksen kutsu sukeltaa suoraan pahuuden pimeään ytimeen, josta kukaan ei palaa entisellään – jos ylipäätään palaa.

